

Kramérův Císařské král. Vlastenský Noviny.

Roku 1791.

Číslo 50.

Ve Sobotu

dne 10 Prosince.

Třetí roční běh.

S nejvyšším císařským královským Povolením.

Rozličné politické zprávy.

Rekonce předestřelo tyhodne mnohé
Noviny roztraubily tu zprá-
vu, že Král francouzský s
celou svou familií z Paříže
prchl; ano že se již skutečně v Bryslu
nalézá. Nly sme hned z počátku této
kwapné zprávy místa dáti nechťeli, a
tohoto tyhodne podle cyzých merených
listů dowěděl sme se náležitě, že geho
Milost Král francouzský — v Paříži
gest, a snad na autěku po tu chvili ani
nepomyslil. — Frankfurtské nowiny o
této falešné powěsti takto píší: W
Striburských nowinách o autěku fran-
cauzského Krále nic nečteme, než w sau-
romných listech dáwa se nám zpráva,
že galýsy knihkupec, gmenem le Roa

(Král) z Paříže vtekl. Nimo to ně-
keré jiné zprávy předce nás o tom
přesvědčiti chtějí, žeby Král Ludwíg XVI.
sвою vlast opustiti mjeil. A ty zprá-
wy takto zní: "Okolo Králowa palácu
den po dni weliké množstwj lidu pohro-
madě gest, a mnozí Krále na to naz-
mlauwagi, aby Paříž v celé králowstwj
francauzské opustil. Na den 17 listoz
padu již wsecko k autěku přichystáno
bylo, wozové, koňové, slaužicý, a čez
hož na dalekau cestu zapotřebí býti mů-
že. Bezpochyby že také mnozí mladí
žemane na koních, gichžto některý na
12te tisíců počtaji, přihotoweni a po
sylnicy rozstaweni byli, aby Králi při
geho autěku přispěti mohli. Wšak nez-

DDD

mus

může se říci, zdali tento auimysl svého cyle dogde, nebo giž tři dni francouz zowé královský hrad zase bedlivěgi ostríhají. „

W giném listu takto se dále píše: Wandrowání francouzů neustále trvá; žádné nařízení vlastenského shromáždění, a žádné povolání samého Krále nic platno není. Ani jeden den nemůže, aby 60 až do 800 lidí z Paříže nezvšlo, kteříž svou vlast opouští, a do ciziny se odbírají. Tento všecel lid není giného auimyslu, než že se nové pozdvižení stane, a Král že gisté z Paříže prchne, poněwadž nyní na své straně má tak mnoho lidu, že mu autěk níž kteraž zamezen býti nemůže. Peníze také den odedne více a více vybývají, tak že 18 y 19 zlatých aurofu platí, kdož za obligací peníze vyměnití chce. Všeccko dílo v čemeslníku zastaweno gest, a ač lidu w Paříži neustále vybývá, předce potravní věci velmi drazé platiti se musejí. Z toho může každý posouditi, že sprostný měšťan s takovými těžkostmi spokojen není.

Když Král gednoho dne v večer okolo 9té hodiny z svých pokogů wygíti chtěl, wogák, kterýž stál na stráž, nechtěl ho propustiti. Když na přejmu tážán byl, dal odpověď, že stráž giž několik dní poručeno má po 9té hodině v večer žádného, ani samého Krále z pokoge nepropouštěti. Kaprál, kterýž toto poručení prohlásil, hned na královský rozkaz do vězení byl wvržen, aby z něho wyzvěděl, kdo prwnj toto poručení wydal. Giž negaký čas sám Král každého dne dává poručení, co stráž na královském hradě zachováwati

má, a strže to rozličné gšau rozpráví, a pravdě neypodobněgší gest, že nepřátele nové konstytucy sami stráž královským pokogům postavili, a zapověděli, aby ani sám Král z svých pokogů propaustřen nebyl, chce tím dokázati a sprostnému lidu namluwiti, že Král od vlastenského shromáždění doswad hémowan gest, a swobodné wíle nemá.

Na den 16 listopadu při zemském shromáždění byli čteni listowé, kterých na onu zpráwu, že francouzský Král nowau konstytucy přigál, Cysar, Sardynský a Polský Král, Arcykniže a welský Wywoda Toskanický, Wywoda Gorický, a město Gdanskó, zemskému shromáždění zaslali, a že všech těchto listů znáti bylo velké přátelství, a že nové konstytucy na odpor negšau. Když potom list od Bursfiršta a Arcybiskupa Mohučského přednessen byl, Král wěda, že w něm protestacy proti francouzské konstytucy obsažena gest, nedal ho rozpečetiti, a poručil geg y hned nazpátek zaslati.

Na den 17, 18 a 19 listopadu vlastenské shromáždění na wětším díle zastupně bylo těmi věcmi, kterých se duchowenstwa a zvláště gegich městské přísahy tknau. Po mnohém hadrowání a odporování posléz tento dekrét wyhotowen byl: 1) Do osmi dní po prohlášení tomto dekrétu mají se všecckni duchownj, krom oněch kteříž se dekrétu na den 27 listopadu 1790 roku proslému podrobili, před práwo svého místa postaviti, tam předepsanau wístešau přísahu složiti, a též strany toho w wwezeném protokollu své gméno pozdepšati. 2) Po proběhnutí té lhůty

wšec

wšická práwa k worchnímu anřadu swě-
ho podřadgi magi poznamenáni wšech
duchowních zaslali, a zwláště oněch poz-
dotknauti, kteriz městské přisaby neslo-
žili. 3) Wšickni služebnjey slowa Bo-
žjho, kteriz na sobě okázali, že práw
poslušni gsau, a lásku k wolasti magi, a
tak též že prwe giž městskau přisabu
složili, a nazpátek gi neodwolali, tito
wsicckni odeswěho práwnjho potahowáz-
nj oswobození gsau, a swěho wyměre-
ného platu bez překážky požíwati magi.
4) Co se ostatnjch duchowních tkne, genž
přisaby složiti nechťegj, od té chwile
wsěho platu z obecného důchodu aneb y
také penzý zbaweni gsau; a kdyby kte-
rý důchodnj aneb kasyr takowému kně-
zy co wyplatil, k nahrazení toho přibuz-
žan a s swěho anřadu propuštěn bude.

O králowstých francouzských Pryn-
cých slyssime, že se potud do boge chy-
stagi. W Koblencu dali 700 modrých
pláštěů, množstwj wogenstých wozů, se-
del, šawli a totu podobného dělati,
přigimagi lékaře a lazebnjky, zde onde
špiži zakládagi, a welikau zásobu pra-
chu také pohromadě magj. Francouzstj
wystěhowancy každodenně w Koblencu
aspoň 50 tisíceliwer protráwěgi. Pryn-
cowé swě zymni přečlenj magj w Ko-
blencu, a toliko swě wogenstě a zemstě
kanceláře w místě tak řečeném Šen-
bornslust zanechali. Oni (prý) na pe-
něžych nemagi žádného nedostatku, krom
dwau millionů rublů, kterěz z Amsterodámu
od Šepě přičtali, nyní od giných
dwau dworů 6 millionů liwer dostali;
tak též od Španyelského dwora na we-
likau summu peněz očekáwagi. Dále se
gestě prawj, že y wystěhowancy po tu

chwili welni mnoho peněz s sebou do
Koblencu přinásegj.

Podlé zpráv, kterěz přímo z Filad-
elfie do Paříže přišly, gest slysseti, že
Anglický General Washyngton sbroz-
máždenj sgednocených krigin w půlnoč-
nj Ameryce pohnul, aby Francouzům
w západnj Indyi z tisíce mužů na pos-
moc zaslali.

Z Londýnu 17 listopadu. O pozdwi-
žení Mauřenjů proti Francouzským os-
adnjům na ostrowě sw. Dominyka new-
prwnejšj zpráwa přišla z Jamajky.
Šned dne 23 srpna powstali Mauřenj-
nowé, a wslecko daleko široko ohněm
poplenili, tak že y 60 cukráren, z kte-
rých Francouzové weliký bzitek měli,
na mizynu přišlo. Na tom nebylo do-
sti, oni také wslecky Francouzské osadnjky
napočád mordowali, tak že wřutnosti
gegich žádný newšel, leč do města hla-
wnjho tak řečeného Kap vřekl. Š po-
čátku Francouzové w podezření měli
Mulary (tak se gmenugj ti lidé, kterj z
Mauřenjů a Francouze, aneb z Mau-
řenjna a Francouzky zplozeni gsau,) že
Mauřenjů proti Francouzům pozdwi-
hli. Wšak ale Mularové hned se gím
podrobili bezwsěho odporu, dali gím
swě děti do zástawy, a zawázali se, že
proti buricům wálečně wytráhnutí chťegj.
Kato Mauřenjnowé as na dvě
míle ke Kapu přitáhli, na kterěz Fran-
couzové autof učiniwše, ge rozehnali,
as 100 zabili, a 80 mužů zagali, kteriz
do Kapu zasláni, a tam širrij odprawe-
ni byli. Po této bitwě Mauřenjnowé
gestě v wětšj počet se shlukli, tak že
se gich potom před městem Kap přes

35 tisíc polem položilo, a čtyři tisíce z nich zbraní a prachem opatřeni byli.

Poslední zprávy z téhož ostrova gestě truchlivější gšau než předesslé. Wssecka města, kdež otrokové pracovali, od lodního přístavu Margotu až k Raku se pozdvihla. Mauřenijnové skutečně sobě podmanili horní města, sw. Žuzany, Moku, Dondon, Limbe, Granderywier, Margot a giná. Cukrárny na přístavu Margotu, a v těchto místech, Limbe, Ukulu, Loisfeldu, v půlnocní rovině, Maernerůž na vrchu v města Kapu, pak v Trollu wsecky ohněm vypáleny gšau, a téhož osudu y wsecka stavení bílých lidí, baudy Mauřenijnů, a wsecky mley ny zakusily. Toho hrozného pozdvížení Molaty přičinai býti pravěgi, nebo oni podle dekrétu vlastenského shromáždění vydaného na den 15 máje toho roku, týchž práv, gačo byli obyvatelé požjwari, a gačo ginj měšťané býti chtěli. Poněwadž wšak gim to ode přjino bylo, popudili Mauřenijnů; když ale widěti, že toto pozdvížení lidu hrozně a nebezpečné gest, přirazyli se k straně bílých obywatelů, a nynj proti Mauřenijnům bogugi.

Gestě giná zpráva z ostrova sw. Dominyka gest tato: Na půlnocní straně zbaurěných Mauřenijnů stoji gedemkrát sto tisíců. Dvě stě cukráren dílem poborěno a dílem spaleno gest, držitelové gegich od Mauřenijnů zmordowáni a gich ženy do vkrutného otroctwí zaswedeny gšau. Mauřenijnové zmocnili se vrchů, a tam přissli, wsecko napotád mečem a ohněm zahladili. Že wsech stran utíkaji starcowé, ženy y děti, a na lodích swých žiwotů zachrániti hledaji.

Tomu wšemu zlému byli obyvatelé některak odolati nemohau, nebo gšau přjliš slabj proti Mauřenijnům, a zginých okolnjch ostrowů také gim tak snadně pomoc přjgiti nemůž. — Ž popsanj gistého Opata Raynala na ostrowě sw. Dominyka, poznaji mříženi, že roku 1764 w půlnocní straně na dwau stech ssedesáti místech, w západní straně na sto sedmdesáti, a na polední straně na osmdesáti čtyřech místech cukrowé rákosy wysázeno bylo, a od toho času gestě se wíce o rozmnožení geho starali, tak že nynj těch míst mnohém wíce gest než tehdejšího času. Roku 1767 z této osady bylo wywezeno 72 millionů třikrát sto osmdesát tisíc 780 liber syrowého cukru; 51 millionů pětkrát sto dwa a ssedesát tisíců a 13 liber bílého cukru; 1 million sedmkrát sto ssedesát dewět tisíců 562 liber indychu; gedemkrát sto padesát tisíců liber kakaos; 12 millionů dewětkrát sto ssedesát pět tisíců 977 liber kafe; a gedem a dwadcet tisíc 104 sudy syropu. K wywážení těchto wěcy bylo zas potřebj 347 lodj. Gestli tedy škoda a záhuba, kterauž Mauřenijnové na tom ostrowě učinili, tak weliká gest, gačož se o ni po ru chwili pisse, tak zagisté řícy můžeme, že mnohé tam odtud přicházející wěcy, a zwláště cukr, kafe a indych w swé ceně zwyżšeny budau.

(Keyno-Rol. N. n. 187.)

*) Když se w Londýnu powěst roznesla, že strze zbaurěnj Mauřenijnů cukr a kafe w swé ceně zweyššeny býti magj, obyvatelé vmluwili se mezy sebou, že toho napoge tak dlanho nebudau požjwari, dokudby ho zase lacyněgi dostáwari nemohli. Gač

se